

POLICY BRIEF

Kvalitet i real- kompetence- vurderingen i Norden

Nordisk Netværk for
Voksnes Læring

Vidensgrundlaget for dette Policy Brief er etableret i NVL's Nordiske Netværk for Validering.

INTRODUKTION

Dette Policy Brief er udviklet af Nordisk Netværk for Voksnes Læring (NVL) med henblik på at fremhæve de resultater, der er opnået inden for realkompetencevurderingen og samtidig pege på vigtige kommende aktiviteter for at støtte den nordiske dagsorden om fremtidige kompetencebehov og en styrket nordisk økonomi.

Netværket består af de nøgleorganisationer, der er involveret i udviklingen af politik og praksis

→ www.norden.org/en/information/competencies-future

for realkompetencevurderingen i alle nordiske lande samt selvstyreområderne, Grønland, Færøerne og Åland. Netværket har været aktivt siden 2005, hvor Nordisk Ministerråd satte fokus på anerkendelse og realkompetencevurderingen (RKV) som en prioriteret indsats inden for det nordiske samarbejde om voksenuddannelse.

STATUS

Kvalitet i RKV i Norden

Valideringsnetværket gennemførte i efteråret 2020 en SWOT-analyse med centrale udbydere og uddannelsesmyndigheder i Norden. De deltagende lande var Danmark, Finland, Island og Sverige samt selvstyreområderne, Færøerne og Åland. I alt deltog 10 organisationer i analysen, som repræsenterede videregående uddannelser, arbejdsmarkedsrettede uddannelser, aftenskoleuddannelser og myndighedsorganisationer.

Kvalitet i RKV omfatter

- Administration af realkompetencevurderingspolitikker og praksisser
- Kvalitetssikring af realkompetencevurderingsprocedurer
- Kompetenceudvikling af RKV-praktikere.

BAGGRUND

Nordisk Ekspertnetværk for Validering har været involveret i udvikling af kvalitet siden 2011, hvor en række af netværksorganisationerne fik bevilget et Nordplus Voksen projekt med fokus på kvalitet i RKV i de nordiske lande. Netværket fungerede som styregruppe for projektet. Projektet banede vejen for yderligere en række udviklingsprojekter inden for kvalitet i RKV.

Netværket har arbejdet med de forskellige perspektiver af kvalitetssikring, fra udvikling af værktøjer til realkompetencevurderingspraktikere, udbydere og politikudviklere til fremme af opmærksomheden på kvalitets spørgsmål på nordisk, europæisk og globalt plan.

Kvalitet i RKV er et vigtigt emne af flere grunde. Først og fremmest er det vigtigt for succesen af realkompetencevurderings-systemer og -procedurer, at både de involverede personer og det øvrige samfund har tillid til systemet. I kraft af systematiske og transparente procedurer, der også omfatter kvalitetssikringsmekanismer, opnås denne tillid lettere. For det andet eksisterer der for nuværende *kun få, eller måske slet ingen, praktiske værktøjer for praktikere*, udbydere og politikudviklere. Og for det tredje er kvalitet i RKV et bredt og komplekst område, som kræver konstant støtte og udvikling, *hvilket forudsætter engagement fra både praktikere, udbydere og politikudviklere*.

Styrker

Generelt i Norden fremstår de mest almindelige styrker som **interessent-samarbejde, individuelle rettigheder** og **robust lovgivning og nationale politikker** til at styre RKV.

"Stærk motivation til at udvikle processer i samarbejde med forskellige sektorer."

"Samarbejde inden for forskning, udvikling og innovation."

"Forpligtelse til arbejdsorienteret og kompetencebaseret uddannelse, som begge gør det muligt at udvikle RKV."

"Hurtigere efteruddannelsesforløb."

"Kortere vej til uddannelse, efteruddannelse og generel kompetenceudvikling."

"Lovgivning omkring Voksnes Efter- og Videreuddannelse (VEU) fremmer realkompetencevurderingen."

"Rollen for de forskellige deltagere i processerne for realkompetencevurderingen af ikke-formel og uformel læring er beskrevet i lovgivningen."

"De juridiske rammer er på plads; hvert individ har rettigheder."

Svagheder

Svaghederne forekommer mere blandede, landene imellem, men **utilstrækkelig vejledning og støtte, kvalitetssikring og utilstrækkelig statistik og opfølgning** er de mest almindeligt forekommende.

"Mangelfuld information og vejledning til borgerne om muligheder og fordele ved RKV."

"Vejledning er mere koncentreret om uddannelsesrådgivning og ikke set som en mere generel vejledning om karriere- og kompetenceudvikling."

"Manglen på nationale kvalitetskriterier udgør en barriere for en mere ensartet praksis mellem de forskellige udbydere."

"Der er ingen uddannelse eller kompetenceudvikling for RKV-udøvere."

"Kvalitetssikringsmekanismer beskriver ikke specifikt RKV, men indlejrer det i forskellige andre aspekter, som fx vurdering af læring."

"Der er ingen indsamling af data eller statistik, fx antal personer, der realkompetencevurderes."

Muligheder

Mulighederne består primært af **interessentsamarbejde** og **individuelle rettigheder**.

"Solidt og langvarigt samarbejde med virksomheder: Udvikling af uddannelser, hvor kontekst-specifik realkompetencevurdering er et nøgle-element."

"Netværks-samarbejde og faglige diskussioner mellem RKV-aktører, regionalt og nationalt bidrager til at sikre ensartethed i RKV-arbejdet og kvalitet i vurderingerne."

"Samarbejde med de uddannelsesinstitutioner, der uddanner undervisere, for at sikre forskningsmuligheder og udbredelse af erfaringer."

"International kollega-evaluering skal udbredes mere."

"Kompetencer som individet har opnået gennem uformel læring, gør dennes læringsprofil bredere og giver et mere omfattende udtryk af dennes samlede kompetencer."

"Muligheden for at anvende de kompetencer, man har opnået gennem fritidsaktiviteter, i formelle uddannelser og på jobbet."

"Indvandrere vil have bedre mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet, hvis deres kompetencer bliver vurderet op imod de krav, arbejdslivet stiller."

Trusler

Analysen indikerer, at **kompetenceudvikling** af RKV-praktikere og myndigheder sammen med **finansiering & ressourcer** ses som de mest markante trusler.

"Der er behov for et øget fokus på realkompetencevurderings-praktikernes kompetencer."

"Manglen på formelle krav til RKV-praktikeres uddannelse betyder også, at der kan være mangel på viden om hele feltet omkring RKV."

"Det er en udfordring at sikre, at arbejdsmarkedet er repræsenteret og at deres færdigheder og kompetencer er up-to-date i forhold til RKV-processerne."

"De midler, der er til rådighed for RKV-praktikere, gør det mindre attraktivt at investere mange timer i realkompetencevurderingen."

"Begrænsede budgetter."

"Mangel på ressourcer gør det vanskeligt at udvikle og følge op på mere specifikke spørgsmål."

Det Nordiske Kvalitetskompas for realkompetencevurdering

Valideringsnetværket udgav i december 2020 en web-baseret værktøjssamling. Værktøjerne er baseret på det arbejde, netværket gennemførte i tidligere Nordplus projekter (2011–2016).

Værktøjerne kan nu anvendes i deres fulde udstrækning og der er mulighed for at

Værktøjet er gratis at anvende
→ <https://qualitycompass.eu>.

oprette en personlig

konto med tilhørende udviklingsplaner. Værktøjssamlingen består af to værktøjer til system- og procedure-evaluering og tre værktøjer til selvevaluering for praktikere (bedømmere, vejledere og koordinatore).

Udvidelse af RKV er nødvendig

Analysen på tværs af lande og selvstyreområder viser, at RKV primært gennemføres og støttes systematisk i forbindelse med formel uddannelse. Omfattende og hastige samfundsforandringer kræver mere end nogensinde, at realkompetencevurdering i arbejdslivet får både juridisk støtte og interessent-samarbejde, hvis arbejdstagerne skal have udbytte af RKV i form af kompetence- og karriereudvikling. NVL Netværket, Kompetencer I og For Arbejdslivet, anbefaler, at der sættes fokus på dette.

NVL-publikationer om kvalitet i RKV

- 2012
→ [Quality in Validation in the Nordic Countries](#)
- 2013
→ [Quality model for Validation](#)
- 2015
→ [Nordic Competence Profiles for Validation Staff](#)
- 2016
→ [Validation and The Value of Competences – Roadmap, 2018](#)
→ [ValiGuide – A Practitioners Guide to Validation](#)
- 2018
→ [Quality in Validation – research report](#)
- 2020
→ [Nordic Quality Compass for Validation of Prior Learning](#)

Fremtidige mål og anbefalinger til udbydere og beslutningstagere

- yderligere at advokere for kvalitet både i de nordiske lande og i Europa i forbindelse med kommende arrangementer og fora, fx 4th RKV Biennale, 2022, Validation Festival og forskellige nordiske arrangementer.
- at støtte systematisk validering af kompetencer, opnået i arbejdslivet, udenfor det formelle uddannelsessystem.
- at inspirere til samarbejde og dialog mellem interessenter med henblik på at sikre kvalitet i RKV og at afdække hidtil uset talent i arbejdsstyrken (herunder micro-credentials).
- at fremme Det Nordiske Kvalitetskompas for RKV og arbejde for, at kvalitet i RKV prioriteres i forbindelse med opnåelse af FN's bæredygtigheds mål og Nordisk Ministerråds Vision 2030, norden.org/da/vores-vision-2030.
- at styrke vejledning i realkompetencevurdering gennem produktion af fælles nordiske retningslinjer.
- at styrke forbindelsen mellem de nationale kvalitetsprogrammer, ikke-formel og uformel læring og realkompetencevurdering for derigennem at skabe transparens og kvalitet.
- at øge det internationale kvalitetssamarbejde om RKV (EPALE, UNESCO Institute for Lifelong Learning, RKV Biennale, Validation Festival, etc.).